

JAARREKENING 2017

AVOORD

INHOUDSOPGAVE		pagina
1	Jaarrekening 2017	
1.1	Balans per 31 december 2017	1
1.2	Resultatenrekening over 2017	2
1.3	Kasstroomoverzicht over 2017	3
1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	4
1.5	Toelichting op de balans per 31 december 2017	10
1.6	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	18
1.7	Overzicht langlopende schulden ultimo 2017	19
1.8	Toelichting op de resultatenrekening over 2017	20
1.9	Vaststelling en goedkeuring	26
2	Overige gegevens	
2.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	28
2.2	Nevenvestigingen	28
2.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	28

1 JAARREKENING

1.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2017
(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-17	31-dec-16
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	32.801.420	32.321.201
Totaal vaste activa		<u>32.801.420</u>	<u>32.321.201</u>
Vlottende activa			
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	3	263.340	105.037
Debiteuren en overige vorderingen	4	2.789.537	1.979.539
Liquide middelen	5	6.582.281	10.113.064
Totaal vlottende activa		<u>9.635.158</u>	<u>12.197.640</u>
Totaal activa		<u><u>42.436.578</u></u>	<u><u>44.518.841</u></u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Kapitaal	6	155.169	155.169
Bestemmingsreserves		19.144.624	18.861.087
Algemene en overige reserves		560.122	549.840
Totaal eigen vermogen		<u>19.859.915</u>	<u>19.566.096</u>
Voorzieningen	7	561.698	674.703
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	8	14.417.227	15.950.643
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's	2	139.895	280.976
Schulden uit hoofde van financieringsoverschot	3	0	0
Overige kortlopende schulden	9	7.457.843	8.046.423
Totaal kortlopende schulden		<u>7.597.738</u>	<u>8.327.399</u>
Totaal passiva		<u><u>42.436.578</u></u>	<u><u>44.518.841</u></u>

1.2 RESULTATENREKENING OVER 2017

	Ref.	2017 €	2016 €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	12	44.677.294	41.791.900
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	13	701.902	2.014.327
Overige bedrijfsopbrengsten	14	3.984.227	3.349.778
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>49.363.423</u>	<u>47.156.005</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	15	33.552.629	31.256.529
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	16	2.591.877	2.685.981
Overige bedrijfskosten	17	12.222.949	11.059.758
Som der bedrijfslasten		<u>48.367.455</u>	<u>45.002.268</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		995.968	2.153.737
Financiële baten en lasten	18	-702.149	-725.329
RESULTAAT BOEKJAAR		<u>293.819</u>	<u>1.428.408</u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>			
		2017 €	2016 €
Toevoeging/(onttrekking):			
Reserve aanvaardbare kosten		904.763	1.439.649
Bestemmingsreserve transitieplannen		-621.226	-13.322
Bestemmingsreserve innovatie		0	0
Algemene reserve		10.282	2.081
		<u>293.819</u>	<u>1.428.408</u>

1.3 KASSTROOMOVERZICHT OVER 2017

	Ref.	2017		2016	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			995.968		2.153.737
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen	16	2.591.877		2.685.981	
- mutaties voorzieningen	7	<u>-113.005</u>		<u>70.122</u>	
			2.478.872		2.756.103
Veranderingen in werkkapitaal:					
- afname/toename vorderingen	4	-809.998		482.192	
- afname onderhanden werk uit hoofde van DBC's	2	-141.081		-110.563	
- toename vorderingen uit hoofde van bekostiging	3	-158.303		-363.904	
- afname/toename kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	9	<u>-844.410</u>		<u>906.947</u>	
			-1.953.792		914.672
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			<u>1.521.048</u>		<u>5.824.512</u>
Ontvangen interest	18	1.275		9.612	
Betaalde interest	18	<u>-710.387</u>		<u>-740.164</u>	
			-709.112		-730.552
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			811.936		5.093.960
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investeringen materiële vaste activa	1	-2.821.420		-1.058.804	
Desinvesteringen materiële vaste activa	1	<u>176.984</u>		<u>0</u>	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-2.644.436		-1.058.804
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Aflossing langlopende schulden	8	<u>-1.698.283</u>		<u>-1.085.497</u>	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-1.698.283		-1.085.497
Mutatie geldmiddelen			<u><u>-3.530.783</u></u>		<u><u>2.949.659</u></u>
Aansluiting met geldmiddelen:					
Stand geldmiddelen per einde boekjaar:			6.582.281		10.113.064
Stand geldmiddelen per begin boekjaar:			<u>10.113.064</u>		<u>7.163.405</u>
mutatie geldmiddelen			<u>-3.530.783</u>		<u>2.949.659</u>

Toelichting:

Onder de investeringen in materiële vaste activa zijn alleen de investeringen opgenomen waarvoor geldmiddelen zijn opgeofferd. Aanvullend is onder de ontvangen interest alleen de ontvangen interest opgenomen waarvoor geldmiddelen ontvangen zijn, onder de betaalde interest is alleen de betaalde interest opgenomen waarvoor geldmiddelen zijn opgeofferd.

1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.4.1 Algemeen

Algemene gegevens

Stichting Avoord (hierna: "Avoord") is (statutair) gevestigd aan de San Francescolaan 1 te Etten-Leur en is ingeschreven in het handelsregister onder nummer 41102269.

De activiteiten van Avoord zijn het verlenen van diensten op het terrein van wonen, welzijn, zorg en behandeling.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2017, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2017.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Vergelijkende cijfers

Vergelijkende cijfers worden, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid mogelijk te maken.

In 2017 hebben er geen wijzigingen plaatsgevonden.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Met name in de post voorzieningen worden schattingen gebruikt.

De MARQ

Avoord heeft per 1 oktober 2017 samen met Stichting Surplus en Stichting Elisabeth de coöperatie De MARQ opgericht. Per deze datum zijn alle GRZ-activiteiten van de drie instellingen bij De MARQ ondergebracht alsmede het personeel dat deze GRZ-activiteiten uitvoert. Avoord was gedurende geheel 2017 verantwoordelijk voor de risico's en economische voordelen met betrekking tot de GRZ-activiteiten en derhalve zijn de opbrengsten van De MARQ bruto verwerkt in de winst-en-verlies-rekening en de balans. Op basis van de (concept)overeenkomsten met De MARQ en de contracten met de zorgverzekeraars wordt de GRZ-productie over de periode 1 oktober 2017 tot en met 31 december 2017 uitgevoerd door De MARQ in onderaannemerschap van Avoord. Avoord is primair verantwoordelijk voor de levering van de GRZ-productie. Op basis hiervan zijn de totale GRZ-opbrengsten over 2017 in de winst-en-verliesrekening verwerkt en zijn de kosten ten aanzien van onderaannemerschap als kosten PNIL verantwoord.

1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen verkrijgingsprijs of de vervaardigingsprijs. Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen. Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen. Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld. De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten.

De onderneming heeft geen in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten bij de vervolgwaardering niet worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn. De reële waarde van niet-beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd, vermeerderd met krediet- en liquiditeit opslagen.

Verstekte leningen en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen.

Financiële activa en financiële verplichtingen worden in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van dat instrument ontstaan. Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen. Financiële instrumenten (en afzonderlijke componenten van financiële instrumenten) worden in de jaarrekening gepresenteerd in overeenstemming met de economische realiteit van de contractuele bepalingen. Presentatie vindt plaats op basis van afzonderlijke componenten van financiële instrumenten als financieel actief, financiële verplichting of als eigen vermogen.

1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode. De aflossingsverplichtingen voor komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Avoord heeft als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur met eventuele restwaarde. Op bedrijfsterreinen en op onderhanden projecten en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen.

Kosten voor periodiek groot onderhoud worden ten laste gebracht van het resultaat op het moment dat deze zich voordoen.

Waardering vastgoed

Vaste activa dienen te worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen met duurzaam karakter. Dit doet zich voor bij wijzigingen in omstandigheden die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige netto-kasstroom die het actief naar verwachting zal genereren, of bij verkoop te realiseren directe opbrengstwaarde indien deze hoger is.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde (= de hoogste van enerzijds de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen en anderzijds de directe opbrengstwaarde), worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

Avoord beschikt over vastgoed waar zorg wordt verleend waarop aanspraak bestaat ingevolge artikel 3 van de Wlz. Voor dit vastgoed zijn in 2011 de bekostigingsregels aangepast. Volledige nacalculatie van kapitaallasten van goedgekeurde investeringen is vervangen door prestatiebekostiging. Hierbij geldt een overgangstermijn van 6 jaar (tot en met 2017) waarin deze overgang gefaseerd wordt doorgevoerd. Als gevolg van deze wijziging in de bekostiging, in samenhang met de beleidsvoornemens van het kabinet inzake de hervorming van de langdurige zorg is (zie ook de NBA wijzer 2 van 24 oktober 2011), geconcludeerd dat sprake is van indicaties die kunnen duiden op een mogelijke duurzame waardevermindering. Als gevolg hiervan dient Avoord overeenkomstig RJ 121 te toetsen of de boekwaarde nog kan worden gerealiseerd uit de toekomstige opbrengsten.

Avoord heeft de directe opbrengstwaarde bij verkoop, en de contante waarde van de toekomstige kasstromen van dit zorgvastgoed benaderd op het niveau van de kasstroombenaderende eenheden, en vergeleken met de boekwaarde van dit vastgoed en de overige met de bedrijfsvoering samenhangende activa per 31 december 2017.

Aangezien het saldo tussen boekwaarde 31 december 2017 en de contante waarde van de toekomstige kasstromen positief is, zijn geen aanpassingen gedaan aan de waardering van het vastgoed.

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's

De toerekening van opbrengsten, kosten en winstneming op onderhanden werk uit hoofde van DBC's/DBC-zorgproducten gebeurt naar rato van de verrichte prestaties ('percentage of completion'-methode) per balansdatum op basis van de tot de balansdatum gemaakte kosten voor de DBC/het DBC-zorgproduct in verhouding tot de geschatte totale kosten van de DBC/het DBC-zorgproduct. Uitgaven die verband houden met kosten voor de DBC/het DBC-zorgproduct die na de balansdatum tot te verrichten prestaties leiden, worden als activa verwerkt indien het waarschijnlijk is dat ze in een volgende periode zullen leiden tot opbrengsten. Verwachte verliezen op onderhanden projecten worden onmiddellijk in de winst-en-verliesrekening als last verwerkt.

Vorderingen en schulden uit hoofde van het financieringstekort of -overschot

Een vordering uit hoofde van financieringstekorten of een schuld uit hoofde van financieringsoverschotten is aan het einde van het boekjaar bestaande verschil tussen het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten en de ontvangen voorschotten en de in rekening gebrachte vergoedingen voor diensten en verrichtingen ter dekking van het wettelijk budget (artikel 6 Regeling verslaggeving WTZi)

Vorderingen

Zie grondslagen onder 'financiële instrumenten'.

1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. De gehanteerde disconteringsvoet is 2 %. De rentemutatie van voorzieningen wordt verantwoord als dotatie aan de voorziening. Personele voorzieningen worden, indien het effect van de tijdswaarde van geld materieel is, gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen. De disconteringsvoet voor belastingen waartegen contant wordt gemaakt, geeft de actuele marktrente weer. Hierin zijn de risico's waarmee bij het schatten van de toekomstige uitgaven reeds rekening is gehouden niet betrokken.

De volgende voorzieningen zijn gevormd:

De *voorziening uitgestelde beloningen* wordt gevormd voor toekomstige verplichtingen als gevolg van jubileumuitkeringen en uitkeringen bij het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd. Het betreft uitkeringen ten behoeve van 12,5 jarige jubilarissen, 25 jarige jubilarissen en 40 jarige jubilarissen, die conform CAO VVT recht hebben op een uitkering. Daarnaast hebben werknemers die de AOW-gerechtigde leeftijd bereiken conform de CAO VVT recht op een uitkering. Bij het bepalen van de verplichting is rekening gehouden met de blijfkansen van medewerkers in het huidige medewerkersbestand. De verplichting is gewaardeerd tegen contante waarde.

De *voorziening doorbetalingsverplichting bij ziekte* is getroffen voor langdurig zieken waarvan in redelijkheid kan worden aangenomen dat de betreffende werknemers ziek blijven en te zijner tijd de WIA-WGA zullen instromen, waardoor Avoord verplicht is het salaris door te betalen. Hierbij is zowel het eerste jaar loondoorbetaling (100%) als het tweede jaar loondoorbetaling (70%) meegerekend. De verplichting is gewaardeerd tegen nominale waarde.

De *voorziening onregelmatigheidstoeslag over vakantiedagen* is getroffen voor na te betalen onregelmatigheidstoeslag over vakantiedagen van oud-medewerkers die structureel onregelmatig werkten in de jaren 2012 tot en met 2016. Bij het bepalen van de verplichting is geen afslag genomen voor oud-medewerkers die naar verwachting geen aanspraak zullen doen op de nabetaling.

Schulden

Zie grondslagen onder 'financiële instrumenten'.

1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Opbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Als onderdeel van de transitie van de langdurige zorg in 2015 is de wijkverpleging overgeheveld van de Wet op de langdurige zorg (uitgevoerd door zorgverzekeraars) naar de Zorgverzekeringswet (uitgevoerd door zorgverzekeraars). Dit ging gepaard met een nieuwe contracterings- en bekostigingswijze, waarbij er geen sprake meer is van een onafhankelijk indicatieorgaan voor de te leveren zorg. De introductie van de nieuwe bekostiging van de wijkverpleging leverde ook discussies op over het opronden (naar boven afronden) van geleverde zorgtijd (begin 2016 opgelost) en over de interpretatie van beleidsregels voor het registreren van zorg op basis van planning=realisatie en zorgarrangementen. Vanaf 2016 is er bovendien sprake van hogere eisen aan zorgplannen en een tendens van strakkere interpretatie van contractafspraken door zorgverzekeraars. In de praktijk moet gaan blijken wat de gevolgen zijn van deze ontwikkelingen voor individuele instellingen.

Vorenstaande ontwikkelingen hebben inherente onzekerheden voor de omzetverantwoording tot gevolg. Het is niet uitgesloten dat bij materiële controles door verzekeraars afwijkingen van beleidsregels of contractvoorwaarden worden geconstateerd, die leiden tot verrekeningen van reeds geleverde en gefactureerde zorg. De raad van bestuur heeft de mogelijke effecten van deze ontwikkelingen voor de omzetverantwoording naar beste weten geschat en verwerkt in deze jaarrekening 2017, maar wijst op de mogelijkheid dat de genoemde risico's in 2018 of latere jaren tot nagekomen financiële effecten zullen leiden.

Personele kosten

De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de vennootschap.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen.

De verplichting uit hoofde van beloningen tijdens dienstverband wordt gewaardeerd tegen nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Pensioenen

Avoord heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Avoord. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Avoord betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Sinds 2015 gelden nieuwe, strengere, regels voor pensioenfonds. Daarbij behoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. In juni 2017 bedroeg de dekkingsgraad 94,2%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 124,8%. Het pensioenfonds verwacht volgens het nieuwe herstelplan van maart 2018 binnen 10 jaar hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Avoord heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Avoord heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden ontvangen (te ontvangen) en aan derden betaalde (te betalen) interest.

1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.4.4 Grondslagen van segmentering

In de jaarrekening wordt geen segmentatie van de resultatenrekening opgenomen, omdat Avoord geen onderscheid maakt in de aansturing van de verschillende activiteiten van de stichting.

1.4.5 Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Betalingen welke voortvloeien uit langlopende leningen worden voor het gedeelte dat betrekking heeft op de rente opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als kasstroom uit financieringsactiviteiten. In deze opstelling is de mutatie van de kortlopende schulden aan de kredietinstellingen begrepen in de mutatie van de liquide middelen.

1.4.6 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

1.4.7 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellingsspecifieke (sectorale) regels.

1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	23.529.855	23.063.594
Machines en installaties	5.812.070	6.031.867
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	3.459.495	2.971.388
Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	0	254.352
Totaal materiële vaste activa	<u><u>32.801.420</u></u>	<u><u>32.321.201</u></u>

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	32.321.201	34.019.880
Bij: investeringen	3.249.080	987.302
Af: afschrijvingen	2.591.877	2.685.981
Af: desinvesteringen	176.984	0
Boekwaarde per 31 december	<u><u>32.801.420</u></u>	<u><u>32.321.201</u></u>
Aanschafwaarde	54.101.740	56.569.674
Cumulatieve afschrijvingen	21.300.320	24.248.473

Toelichting:

De materiële vaste activa dienen voor een bedrag van € 20.077.000 als onderpand voor schulden aan kredietinstellingen, waarvan € 18.077.000 als garantie op leningen die zijn geborgd via het Waarborgfonds voor de Zorg. De instelling heeft zich verbonden niet zonder voorafgaande toestemming van het WFZ om roerende goederen die zijn gefinancierd met geborgde leningen te vervreemden of met een ander zakelijk recht te bezwaren. Tevens heeft de instelling zich verbonden om een recht van eerste hypotheek aan het WFZ te verstrekken op onroerende zaken waarvoor een lening is aangegaan die geheel of gedeeltelijk door het WFZ is geborgd.

Onder de desinvestering van € 176.984 zit een bedrag van € 149.827 voor de verkoop van het pand 't Bakhuis. Hierop is een boekwinst gerealiseerd van € 250.049.

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 1.6.

1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

2. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Onderhanden werk DBC's A-segment	133.134	257.552
Af: voorziening onderhanden werk	-273.029	-538.528
Totaal onderhanden werk	<u>-139.895</u>	<u>-280.976</u>

De specificatie per onderhanden werk is als volgt weer te geven:

Stroom DBC's	Gerealiseerde kosten en toegerekende winst	Af: verwerkte verliezen	Af: ontvangen voorschotten	Saldo per 31-dec-17
Diagnose	€	€	€	€
diagnose CVA	17.777	-36.457	0	-18.680
overige diagnosen	115.357	-236.572	0	-121.215
Totaal (onderhanden werk)	<u>133.134</u>	<u>-273.029</u>	<u>0</u>	<u>-139.895</u>

Toelichting:

De voorziening onderhanden werk betreft de berekening van de nuancering van de schadelastprognose voor boekjaar 2014 van € 225.363 (2016: € 225.363) en boekjaar 2015 van € 0 (2016: € 331.381) en boekjaar 2016 van € 47.666 (2016: € 0) en boekjaar 2017 van € 0.

3. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot Wlz

	2016	2017	totaal
	€	€	€
Saldo per 1 januari	105.037	0	105.037
Financieringsverschil boekjaar	0	263.340	263.340
Correcties voorgaande jaren	110	0	110
Betalingen/ontvangsten	-105.147	0	-105.147
Subtotaal mutatie boekjaar	<u>-105.037</u>	<u>263.340</u>	<u>158.303</u>
Saldo per 31 december	<u>0</u>	<u>263.340</u>	<u>263.340</u>

Stadium van vaststelling (per erkenning):

c a

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgkantoor

c= definitieve vaststelling NZa

1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

3. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot Wlz

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Waarvan gepresenteerd als:		
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort	263.340	105.037
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot	0	0
	<u>263.340</u>	<u>105.037</u>

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar

	2017	2016
	€	€
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)	37.495.846	36.032.118
Af: ontvangen voorschotten	37.232.506	35.927.081
Totaal financieringsverschil	<u>263.340</u>	<u>105.037</u>

4. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Vorderingen op debiteuren	162.003	301.324
Nog te factureren omzet DBC's	830.359	127.340
Overige vorderingen	4.260	5.560
Vooruitbetaalde bedragen	479.773	282.647
Nog te ontvangen bedragen	1.313.142	1.262.668
Totaal overige vorderingen	<u>2.789.537</u>	<u>1.979.539</u>

Toelichting:

De voorziening die in aftrek op de vorderingen is gebracht, bedraagt € 0 (2016: € 0). In de vorderingen op debiteuren zit in 2017 voor € 22.723 (2016: € 213.266) aan debiteuren uit hoofde van DBC's GRZ. De overige vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

De toename van de vooruitbetaalde bedragen heeft te maken met de aankoop van de aandelen van Froeling-Kremer Fysiotherapeuten B.V.

In de nog te ontvangen bedragen zit in 2017 voor € 585.245 (2016: € 219.581) aan vorderingen op zorgverzekeraars in het kader van de Zvw.

5. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Bankrekeningen	6.574.185	10.110.585
Kassen	8.096	2.479
Totaal liquide middelen	<u>6.582.281</u>	<u>10.113.064</u>

Toelichting:

Avoord heeft een krediet-faciliteit in rekening-courant bij de Rabobank tot € 1.000.000. Avoord heeft de volgende zekerheden aan de Rabobank afgegeven:

- Recht van eerste hypotheek tot een bedrag van € 1.000.000 op registergoederen van Avoord.

1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

PASSIVA

6. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Kapitaal	155.169	155.169
Bestemmingsreserves	19.144.624	18.861.087
Algemene en overige reserves	560.122	549.840
Totaal eigen vermogen	<u>19.859.915</u>	<u>19.566.096</u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€
Kapitaal	155.169	0	0	155.169
	<u>155.169</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>155.169</u>

Bestemmingsreserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€
Reserve aanvaardbare kosten	16.666.020	904.763	0	17.570.783
Bestemmingsreserves: transitieplannen	1.820.067	-621.226	0	1.198.841
innovatie	375.000	0	0	375.000
Totaal bestemmingsreserves	<u>18.861.087</u>	<u>283.537</u>	<u>0</u>	<u>19.144.624</u>

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2017	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€
Algemene reserves	549.840	10.282	0	560.122
Totaal algemene en overige reserves	<u>549.840</u>	<u>10.282</u>	<u>0</u>	<u>560.122</u>

Toelichting:

Reserve aanvaardbare kosten: Avoord heeft geen bestemmingsreserve egalisatie afschrijvingen instandhouding gevormd. Het verschil tussen de werkelijke afschrijvingen en de in het wettelijk budget opgenomen vergoeding voor instandhouding wordt via de resultaatbestemming toegevoegd aan de Reserve aanvaardbare kosten.

Bestemmingsreserve transitieplannen: De Rijksoverheid heeft in 2013 vergaande maatregelen/transities in de langdurige zorg afgekondigd. Om deze transities het hoofd te kunnen bieden heeft Avoord vanaf 2014 transitieplannen opgesteld die ingaan op de voorbereidingen op fundamentele veranderingen in de Wlz in het algemeen en de ouderenzorg in het bijzonder. Om deze transitieplannen te kunnen bekostigen is de bestemmingsreserve transitieplannen gevormd. In 2017 is voor € 621.000,- in het kader van de transitieplannen besteed en derhalve onttrokken uit de bestemmingsreserve. De transitieplannen worden door de Raad van Bestuur bepaald.

Bestemmingsreserve innovatie: Avoord is als zorgaanbieder volop in beweging en wil in het bedenken van nieuwe zorgconcepten voorop lopen. De in de begroting van 2014 opgenomen bedrag voor innovatie van € 375.000,- is mede door de noodzakelijke voorbereidingstijd van de komende innovaties niet besteed. Dit bedrag wordt daarom bestemd voor in de toekomst te ontwikkelen nieuwe zorgconcepten en het innoveren van bestaande zorgprocessen.

Overzicht van het totaalresultaat van de instelling

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Netto-resultaat toekomend aan de instelling	293.819	1.428.408
Totaal van de rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen van de instelling	0	0
Totaalresultaat van de instelling	<u>293.819</u>	<u>1.428.408</u>

1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

PASSIVA

7. Voorzieningen

Het verloop is als volgt weer te geven:	Saldo per 1-jan-17	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-17
	€	€	€	€	€
Voorziening uitgestelde beloningen	293.048	18.883	18.734	-2.944	296.141
Voorziening doorbetalingsverplichting bij ziekte	253.155	225.302	24.343	188.556	265.557
Voorziening onregelmatigheidstoeslag	128.500	0	75.248	53.252	0
Totaal voorzieningen	<u>674.703</u>	<u>244.185</u>	<u>118.325</u>	<u>238.864</u>	<u>561.698</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-12-2017
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	113.143
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	448.555
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	210.821

Toelichting per categorie voorziening: Voorziening uitgestelde beloningen:

De voorziening wordt gevormd voor toekomstige verplichtingen als gevolg van jubileumuitkeringen en uitkeringen bij het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd. Het betreft uitkeringen ten behoeve van 12,5 jarige jubilarissen, 25 jarige jubilarissen en 40 jarige jubilarissen, die conform CAO VVT recht hebben op een uitkering. Daarnaast hebben werknemers die de AOW-gerechtigde leeftijd bereiken conform de CAO VVT recht op een uitkering.

De uitgangspunten voor de bepaling van de voorziening zijn:

- bij 12,5 jarig jubileum ontvangt werknemer 25% van het bruto maandsalaris
- bij 25 jarig jubileum ontvangt werknemer 50% van het maandsalaris
- bij 40 jarig jubileum ontvangt werknemer 100% van het maandsalaris
- bij AOW-gerechtigde leeftijd 50% van het maandsalaris
- De blijfkans wordt bepaald o.b.v. ervaringscijfers
- De disconteringsvoet bedraagt 2 %
- De verwachte gemiddelde salarisstijging (inclusief promoties) is 3 %.

Voorziening doorbetalingsverplichting bij ziekte:

De voorziening is getroffen voor langdurig zieken waarvan in redelijkheid kan worden aangenomen dat de betreffende werknemers ziek blijven en te zijner tijd de WIA-WGA zullen instromen, waardoor Avoord verplicht is het salaris door te betalen. De dotatie heeft betrekking op medewerkers waarvan in de loop van 2017 de verwachting is ontstaan dat de medewerkers ziek blijven en de WIA-WGA zullen instromen. De vrijval heeft betrekking op medewerkers waarvan in voorgaande jaren verwacht werd dat ze de WIA-WGA zouden instromen, maar in 2017 is gebleken dat dat niet het geval is.

Voorziening onregelmatigheidstoeslag:

De voorziening is getroffen voor na te betalen onregelmatigheidstoeslag over vakantiedagen van oud-medewerkers die structureel onregelmatig werkten in de jaren 2012 tot en met 2016. Bij het bepalen van de verplichting is geen afslag genomen voor oud-medewerkers die naar verwachting geen aanspraak zullen doen op de nabetaling. In 2017 is 75.248 uitgekeerd aan oud-medewerkers. Het restant bedrag van € 53.252 is in 2017 vrijgevallen aangezien niet verwacht wordt dat er nog aanspraak op gemaakt zal worden op de nabetaling. Indien dat in komende jaren nog wel zal gebeuren, zullen deze kosten rechtstreeks in het resultaat verwerkt worden.

1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

8. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Schulden aan banken	14.417.227	15.950.643
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>14.417.227</u>	<u>15.950.643</u>

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Stand per 1 januari	17.037.819	18.123.316
Af: aflossingen	1.698.283	1.085.497
Stand per 31 december	<u>15.339.536</u>	<u>17.037.819</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	922.309	1.087.176
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>14.417.227</u>	<u>15.950.643</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	922.309	1.087.176
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	14.417.227	15.950.643
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	10.707.242	11.804.824

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Toelichting:

Gestelde zekerheden

Avoord heeft de volgende zekerheden aan Wfz afgegeven:

- Recht van eerste hypotheek tot een bedrag van € 18.077.000 op registergoederen van Avoord.

9. Overige kortlopende schulden

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Crediteuren	1.820.529	1.121.277
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	922.309	1.087.176
Belastingen en sociale premies	672.710	1.462.515
Schulden terzake pensioenen	130.380	598.832
Nog te betalen salarissen	325.493	862.378
Vakantiegeld en -dagen (inclusief sociale lasten)	2.445.627	2.073.190
Nog te verrekenen omzet DBC's	10.890	10.890
Nog te betalen kosten	825.304	582.797
Vooruitontvangen bedragen	304.601	247.368
Totaal overige kortlopende schulden	<u>7.457.843</u>	<u>8.046.423</u>

Toelichting:

In de belastingen en sociale premies en in de nog te betalen salarissen zat in 2016 voor € 147.451 resp. € 596.242 aan nog te betalen bedragen inzake onregelmatigheidstoeslag over vakantiedagen van de afgelopen vijf jaar. In de nog te betalen kosten zit in 2017 voor € 68.041 aan rekening-courant positie met coöperatie De MARQ (2016: € 0) en € 79.286 aan nog te verrekenen bedragen Zvw (2016: € 0).

De overige kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

10. Financiële instrumenten

Algemeen

Avoord maakt in haar normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten, zoals bankkredieten en langlopende schulden, die haar blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen. Avoord handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen, o.a. vastgelegd in een treasury statuut, om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van een aan Avoord verschuldigde betaling blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn in 2017 voor circa 14 % geconcentreerd bij 1 grote verzekeraar. Het maximale bedrag aan kredietrisico bedraagt € 162.003 (2016: € 301.324). Dit is risico is beperkt omdat met name afspraken worden gemaakt met grote partijen.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is voor een aantal leningen beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van de opgenomen leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast percentage over de gehele looptijd, dan wel van een vaste periode van renteherziening. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. Avoord heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan. De reële waarde van de overige in de balans verantwoorde financiële instrumenten wijkt niet materieel af van de boekwaarde.

Liquiditeitsrisico:

De onderneming bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen. Het management ziet erop toe dat voor de onderneming steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen en dat tevens voldoende financiële ruimte onder de beschikbare faciliteiten beschikbaar blijft om steeds binnen de gestelde leningconvenanten te blijven.

11. Niet in de balans opgenomen regelingen

Obligo WfZ (Waarborgfonds voor de Zorgsector)

Eind 2017 heeft Avoord acht langlopende leningen met WfZ-garantie lopen. Eén van de zekerheden van het WfZ bestaat uit een obligoverplichting van de deelnemende instelling ten opzichte van het fonds. Het vermogen van het WfZ zal dalen indien er onverhoopt betalingen dienen te geschieden aan geldgevers wegens het financieel in gebreke blijven van deelnemers. Het obligo wordt slechts ingeroepen in het uitzonderlijke geval dat het fonds te weinig vermogen heeft en wordt terugbetaald zodra het vermogen van het WfZ weer op niveau is. Het obligo bedraagt maximaal 3% van de boekwaarde van de restantschuld van de geborgde leningen. Voor Avoord betekent dit per 31/12/2017 een obligo van maximaal € 453.218

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Voor 2017 is het mbi-omzetplafond door de NZa vastgesteld op EUR 21.649,7 miljoen (prijsniveau 2016).

Bij het opstellen van de jaarrekening 2017 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2017. Avoord is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2017.

1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017**Huurverplichtingen**

Avoord heeft voor een vijftal complexen huurovereenkomsten met woonstichtingen en één met de Congregatie Zusters Franciscanessen van Etten. De langlopende huurovereenkomsten hebben een éézijdige opzegmogelijkheid voor Avoord.

Toelichting in welke mate de huurverplichtingen als langlopend moeten worden beschouwd:

	€
Niet langer dan 1 jaar	3.180.000
Tussen 1 en 5 jaar	12.110.000
Langer dan 5 jaar	41.986.000
	<hr/> 57.276.000

1.6 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2017						
- aanschafwaarde	31.769.100	14.001.681	7.836.782	0	2.962.111	56.569.674
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	8.705.506	7.969.814	4.865.394	0	2.707.759	24.248.473
Boekwaarde per 1 januari 2017	23.063.594	6.031.867	2.971.388	0	254.352	32.321.201
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	1.519.960	659.808	1.069.312	0	0	3.249.080
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	1.053.699	879.605	554.048	0	104.525	2.591.877
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	0	2.149.172	573.781	0	0	2.722.953
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	2.149.172	573.781	0	0	2.722.953
- <i>desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	0	31.950	0	2.962.111	2.994.061
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	4.793	0	2.812.284	2.817.077
per saldo	0	0	27.157	0	149.827	176.984
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	466.261	-219.797	488.107	0	-254.352	480.219
Stand per 31 december 2017						
- aanschafwaarde	33.289.060	12.512.317	8.300.363	0	0	54.101.740
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	9.759.205	6.700.247	4.840.868	0	0	21.300.320
Boekwaarde per 31 december 2017	23.529.855	5.812.070	3.459.495	0	0	32.801.420
Afschrijvings percentage	2%, 2,5%, 3,33% en 5%	5% en 10%	7%, 10%, 20%, 33,33%	0,0%	2%, 5% en 10%	

1.7 OVERZICHT LANGLOPENDE SCHULDEN ULTIMO 2017

Leninggever	Afsluitdatum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werkelijke rente	Restschuld 31 december 2016	Nieuwe leningen in 2017	Aflossing in 2017	Restschuld 31 december 2017	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2017	Aflossingswijze	Aflossing 2018	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
BNG	15-jun-96	515.199	28	annuïteit	7,25%	257.123	0	24.836	232.287	78.336	7	annuïteit	26.637	gemeentegarantie
Rabobank	6-aug-03	1.000.000	15	lineair	4,18%	111.107	0	111.107	0	0	0	lineair	0	WfZ
Rabobank	6-aug-03	2.000.000	20	lineair	4,38%	666.667	0	666.667	0	0	0	lineair	0	WfZ
NWB	23-sep-03	3.000.000	20	lineair	4,56%	1.050.000	0	150.000	900.000	150.000	6	lineair	150.000	WfZ
BNG	14-dec-06	5.000.000	30	lineair	3,99%	3.333.330	0	166.667	3.166.663	2.333.333	19	lineair	166.667	WfZ
BNG	14-dec-06	5.000.000	30	lineair	3,99%	3.333.330	0	166.667	3.166.663	2.333.333	19	lineair	166.667	WfZ
BNG	14-dec-06	5.000.000	30	lineair	4,01%	3.333.330	0	166.667	3.166.663	2.333.333	19	lineair	166.667	WfZ
BNG	14-dec-06	5.000.000	30	lineair	4,01%	3.333.330	0	166.667	3.166.663	2.333.333	19	lineair	166.667	WfZ
NWB	2-mei-07	2.370.150	30	lineair	4,61%	1.619.602	0	79.005	1.540.597	1.145.574	20	lineair	79.004	WfZ
Totaal						17.037.819	0	1.698.283	15.339.536	10.707.242			922.309	

1.8 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

BATEN

12. Opbrengsten zorgprestaties (en maatschappelijke ondersteuning)

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	6.249.964	4.492.239
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)	37.495.956	36.587.160
Opbrengsten Wmo	931.374	712.501
Totaal	<u>44.677.294</u>	<u>41.791.900</u>

Toelichting:

De opbrengsten zorgverzekeringswet bestaat uit opbrengsten GRZ € 2.235.440 (2016: € 2.024.794), opbrengsten MSVT € 15.398 (2016: € 19.484), opbrengsten wijkverpleging € 2.703.228 (2016: € 2.447.960) en opbrengsten eerstelijnsverblijf € 1.295.897 (2016: € 0). De financiering van de activiteiten eerstelijnsverblijf vielen in 2016 onder de 'subsidies Wlz/Zvw-zorg'. Per 1 oktober 2017 zijn de GRZ-activiteiten ondergebracht in de coöperatie De MARQ. Vanaf dat moment worden de activiteiten in onderaannemerschap uitgevoerd door De MARQ. Het gaat hier om een bedrag van € 502.405 aan kosten voor onderaanneming, welke zijn verwerkt onder de post 'Personeel niet in loondienst'. Ook voor de Wlz wordt een deel in onderaanneming uitgevoerd. Het gaat hier om een bedrag van € 74.470 welke zijn verwerkt onder de post 'Personeel niet in loondienst'.

13. Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdzorg)

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Subsidies Wlz/Zvw-zorg	181.522	1.650.025
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	328.356	208.053
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	192.024	156.249
Totaal	<u>701.902</u>	<u>2.014.327</u>

Toelichting:

De subsidies Wlz/Zvw-zorg bestaat uit de opbrengsten extramurale behandeling € 77.785 (2016: € 94.106), subsidie zorginfrastructuur € 103.737 (2016: € 104.986) en opbrengsten eerstelijns verblijf € 0 (2016: € 1.450.933). De activiteiten eerstelijnsverblijf vallen vanaf 2017 onder de zorgverzekeringswet.

De Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS zijn toegenomen in verband met een hoger subsidiebedrag in 2017 via het stagefonds.

1.8 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

14. Overige bedrijfsopbrengsten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Overige dienstverlening:		
Doorberekende salariskosten	265.840	166.906
Maaltijden	247.151	264.705
Doorberekende hotelmatige kosten	13.198	11.138
Opbrengsten winkel en grand-cafés	855.184	633.328
Huuropbrengsten en ontvangen servicekosten	1.830.652	1.827.050
Overig	772.202	446.651
Totaal	<u>3.984.227</u>	<u>3.349.778</u>

Toelichting:

De toename van de post 'doorberekende salariskosten' heeft voor € 97.326 te maken met inhuur facilitair personeel en personeel klantenservice door coöperatie De MARQ per 1-10-2017.

De post 'overig' bestaat uit particuliere zorgopbrengsten € 223.983 (2016: € 195.974), opbrengsten paramedici € 89.822 (2016: € 60.889), boekwinst verkoop 't Bakhuis € 250.049 (2016: € 0) en overig € 208.348 (2016: € 189.788).

LASTEN

15. Personeelskosten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Lonen en salarissen	24.538.955	23.461.172
Sociale lasten	3.678.072	3.708.718
Pensioenpremies	1.911.485	1.849.147
Overige personeelskosten	1.159.155	1.033.080
Subtotaal	<u>31.287.667</u>	<u>30.052.117</u>
Personeel niet in loondienst	2.264.962	1.204.412
Totaal personeelskosten	<u>33.552.629</u>	<u>31.256.529</u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>591</u>	<u>588</u>

Toelichting:

In de post 'Personeel niet in loondienst' is een bedrag van € 576.875 (2016 € 0) opgenomen voor kosten onderaannemerschap GRZ en Wlz.

16. Afschrijvingen op materiële vaste activa

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	2.591.877	2.685.981
Totaal afschrijvingen	<u>2.591.877</u>	<u>2.685.981</u>

1.8 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

17. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	2.775.014	2.465.849
Algemene kosten	3.095.650	2.500.164
Cliënt- en bewonersgebonden kosten	892.924	721.661
Onderhoud en energiekosten:		
- Onderhoud	1.279.406	1.006.342
- Energie (transport en overig)	1.018.104	1.035.487
Subtotaal	<u>2.297.510</u>	<u>2.041.829</u>
Huur	3.199.608	3.260.134
Dotaties en vrijval voorzieningen	-37.757	70.121
Totaal overige bedrijfskosten	<u><u>12.222.949</u></u>	<u><u>11.059.758</u></u>

Toelichting:

De toename in de algemene kosten hebben grotendeels betrekking op toegenomen kosten voor ICT en advieskosten in 2017.

De toegenomen kosten voor onderhoud heeft te maken met (gepland) groot onderhoud aan installaties in een aantal locaties in 2017.

18. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Rentebaten	1.275	9.612
Rentelasten	-703.424	-734.941
Totaal financiële baten en lasten	<u><u>-702.149</u></u>	<u><u>-725.329</u></u>

1.8 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

19. Wet normering topinkomens (WNT)

Zie hiervoor de WNT-gegevens zoals opgenomen op de volgende pagina

20. Honoraria accountant

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
De honoraria van de accountant over 2017 zijn als volgt:		
1 Controle van de jaarrekening	34.485	34.485
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC, nacalculatie Wlz en Wmo)	15.912	15.912
3 Fiscale advisering	<u>0</u>	<u>0</u>
Subtotaal controlewerkzaamheden	50.397	50.397
4 Niet-controlediensten	<u>0</u>	<u>10.000</u>
Totaal honoraria accountant	<u><u>50.397</u></u>	<u><u>60.397</u></u>

21. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders die in het kader van de WNT verantwoord worden, is opgenomen onder punt 19.

WNT-VERANTWOORDING 2017 Avoord

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Avoord

Het voor Avoord toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2017 € 146.000 (Het bezoldigingsmaximum voor zorg en jeugdhulp, klasse III)

1. Bezoldiging topfunctionarissen**1a. Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling**

bedragen x € 1	De heer dr. M den Hartog MSC	De heer H.W.M. Verschuren
Functiegegevens	Voorzitter Raad van Bestuur	Directeur bedrijfsvoering
Aanvang ⁵ en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	134.967	122.100
Beloningen betaalbaar op termijn	11.033	13.254
Subtotaal	146.000	135.354
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 146.000	€ 146.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-
Totale bezoldiging	146.000	135.354
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016		
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor 2016 in fte	1,0	1,0
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	129.647	131.826
Beloningen betaalbaar op termijn	10.768	12.902
Totale bezoldiging 2016	140.415	144.728

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	De heer prof. Dr. G.J. Caris	De heer G.H.W. Bruning	De heer mr. Dr. A.P. den Exter
Functiegegevens	VOORZITTER	LID	LID
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 10.500	€ 7.000	€ 7.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	21.900	14.600	14.600
-/- Onverschuldigd betaald bedrag			
Totale bezoldiging	10.500	7.000	7.000
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016			
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	10.500	7.000	7.000
Beloningen betaalbaar op termijn			
Totale bezoldiging 2016	10.500	7.000	7.000

bedragen x € 1	mevrouw drs A.P. Vermunt- Bastiaansen	mevrouw S.P.H.M. Dirven- van Aalst	De heer PJJM Bevers
Functiegegevens	LID	LID	LID
Aanvang en einde functievervulling in 2017		1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging		€ 7.000	€ 7.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		14.600	14.600
-/- Onverschuldigd betaald bedrag			
Totale bezoldiging	-	7.000	7.000
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016			
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	7.000	7.000	
Beloningen betaalbaar op termijn			
Totale bezoldiging 2016	7.000	7.000	-

Er zijn geen onverschuldigde betalingen van toepassing.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2017 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen

5.1.9 VASTSTELLING EN GOEDKEURING

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Avoord heeft de jaarrekening 2017 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 15 mei 2018.

De raad van toezicht van Avoord heeft de jaarrekening 2017 goedgekeurd in de vergadering van 15 mei 2018.

Resultaatbestemming

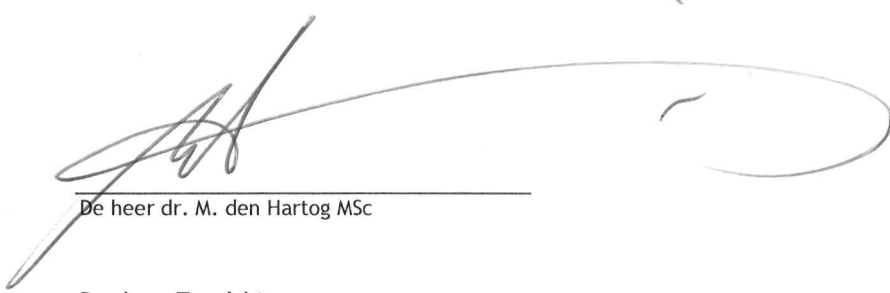
Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in de resultatenrekening.

Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum hebben er geen gebeurtenissen plaatsgevonden die de balanspositie per 31.12.2017 beïnvloeden.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

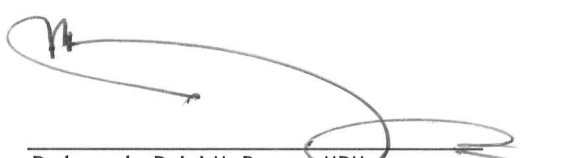
Raad van Bestuur

De heer dr. M. den Hartog MSc

Raad van Toezicht

De heer dr. P.J.J.M. Bevers, MPM
Voorzitter

---

mevrouw S.P.H.M. Dirven-van Aalst
Vice-voorzitter

De heer G.H.W. Bruning RA
Lid

---

mevrouw prof. dr. J.E.M. Machielse
Lid

---

mevrouw C. Hoendervangers
Lid

2 OVERIGE GEGEVENS

2 OVERIGE GEGEVENS

2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is geen regeling resultaatbestemming opgenomen.
Avoord mag uit hoofde van de statuten en WTZi geen winstoogmerk hebben.

2.2 Nevenvestigingen

Avoord heeft geen nevenvestigingen

2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Raad van Bestuur van Stichting Avoord

Verklaring over de in het jaardocument opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Stichting Avoord (hierna 'de stichting') te Etten-Leur (hierna 'de jaarrekening') gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de betreffende jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Avoord per 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi (RvW).

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2017;
- 2 de resultatenrekening over 2017; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol WNT 2017 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Avoord zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaardocument opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaardocument andere informatie, die bestaat uit:

- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- alle informatie bevat die op grond van de RvW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten van de RvW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de informatie die op grond van de RvW wordt vereist.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi. In dit kader is de Raad van Bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als de Raad van Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de Raad van Bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de Raad van Bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de Raad van Bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De Raad van Bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de Raad van Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de Raad van Bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 24 mei 2018

KPMG Accountants N.V.

A.T.A. Beckers RA